

## POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa R. S.  
przeciwko W. W.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 3 czerwca 2016 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa 129/15,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Białymstoku na rzecz adw. B. I. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od świadczeń tego rodzaju, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Powód R. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2 czerwca 2015 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 30 września 2014 r. Sądy obu instancji uznały za nieuzasadnione powództwo, które skierował przeciwko pozwanemu W. W. o

zapłatę odszkodowania w kwocie 1.200.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lipca 2008 roku do dnia zapłaty za szkodę poniesioną wskutek nieprawidłowego wykonywania umowy zlecenia, w ramach której pozwany pełnił zastępstwo procesowe powoda w postępowaniu z jego powództwa przeciwko komornikowi sądowemu, Skarbowi Państwa oraz biegłemu, który szacował jego nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym o solidarną zapłatę kwoty 400 000 zł tytułem odszkodowania za szkodę polegającą na sprzedaży egzekucyjnej tej nieruchomości za zaniżoną cenę. Powód przegrał ten proces. Wskazywany przez powoda brak należytej staranności po stronie pozwanego W. W. polegał na nieuiszczeniu opłaty podstawowej od apelacji, co spowodowało odrzucenie tego środka zaskarżenia.

Oddalając powództwo w niniejszej sprawie Sądy obu instancji uznały, że powód nie wykazał, żeby miał duże szanse na wygranie sprawy prowadzonej przez pozwanego, gdyby apelacja została opłacona.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 471 k.c. oraz uchybienie przepisom procesowym - art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku; ewentualnie o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy. Złożył też wniosek o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie kasacyjne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny

środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Powód oparł wniosek o przyjęcie jego skargi kasacyjnej na przesłankach z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., wskazując na potrzebę wyjaśnienia, "czy popełnienie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego strony szeregu uchybień pozostających w adekwatnym związku przyczynowym z niekorzystnym wynikiem rozstrzygnięcia w sprawie dla strony, powoduje konieczność ustalenia czy w/w pełnomocnik ponosi wyłączną winę za wynik sprawy", oraz, „jakimi środkami dowodowymi powinien wykazać powód, iż miałby możliwość wygrania innej sprawy sądowej gdyby profesjonalny pełnomocnik procesowy opłacił apelację od wyroku Sądu I instancji w tej innej sprawie bądź zobowiązał powoda do jej uiszczenia w terminie, bądź złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych". W niniejszej sprawie „oczywistość” wynikała zdaniem skarżącego „w szczególności z popełnionych przez Sąd II instancji uchybień procesowych, przedstawionych jako podstawy skargi kasacyjnej”.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien dostrzegane zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurystyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające

zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, LEX 1802572). Taki wypadek zachodzi w odniesieniu do kwestii podniesionych przez skarżącego. Problem charakteru odpowiedzialności adwokata lub radcy prawnego i przesłanki oraz sposób określania szkody poniesionej w wyniku zaniedbań były już szeroko wyjaśniane w orzecznictwie - por. wyroki z dnia 18 kwietnia 2002 r. (II CKN 1216/00, OSNC 2003/4/58), z dnia 5 czerwca 2007 r., I CSK 86/07, nie publ., z dnia 16 czerwca 2010 r., I CSK 481/09, nie publ.). Z orzeczeń tych wynikają również stosowane metody dowodzenia, przy czym ze względu na obowiązującą w polskim systemie prawnym zasadę swobody wyboru dowodów i ich swobodnej oceny nieuzasadnione jest domaganie się określenia rodzaju dowodów odpowiednich do udowodnienia podstawy faktycznej roszczenia o odszkodowanie za nienależyte wykonywanie zastępstwa procesowego.

Jak słusznie zauważył skarżący, oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie, a zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Przedstawione uzasadnienie tej przesłanki przedsądu nie przekonuje jednak, że taki stan występuje w tym wypadku. Skarżący upatruje oczywistości skargi w zakresie zarzutu naruszenia art. 382 k.p.c. oraz zarzutu dotyczącego wadliwości sporządzonego uzasadnienia. Co do pierwszego z zarzutów odsyła do uzasadnienia podstaw skargi, co nie stanowi prawidłowego wykonania obowiązku uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, tym bardziej, że sposób sformułowania uzasadnienia podstaw skargi nie pozwala na dopatrzenie się oczywistości stawianego zarzutu. Również argumenty mające świadczyć o oczywistych błędach uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie przekonują, skoro treść tego uzasadnienia umożliwia odtworzenie podstaw i przesłanek rozstrzygnięcia sprawy.

W konsekwencji nie wystąpiły podstawy przedsądu wskazane przez skarżącego, a jednocześnie okoliczności sprawy nie wskazują na ujawnienie się

innych przesłanek przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

Podstawą przyznanych pełnomocnikowi powoda kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym jest § 2, § 11 ust. 1 pkt 1, § 13 ust. 4 pkt 2 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

Natomiast orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c. i uwzględnia specyfikę sporu oraz sytuację materialną powoda.